

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ В
ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра правознавства**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ***

**Збірник наукових статей за матеріалами VI Міжнародної
науково-практичної конференції м. Житомир, 19 квітня 2018 р.**

Житомир
Вид. О. О. Євенок
2018

**Рекомендовано Вченою радою Житомирського національного
агроекологічного університету**

(протокол № 9 від 24 квітня 2018 р.)

Голова оргкомітету: Скидан О. В. – ректор Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор.

Члени оргкомітету: Романчук Л. Д. – проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку ЖНАЕУ, д.с.-г.н., професор; Мартинчук І. В. – проректор з науково-педагогічної роботи, соціального та гуманітарного розвитку ЖНАЕУ, к.е.н.; Данкевич Є. М. – декан факультету екології і права Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор; Скулиш Є. Д. – д.ю.н., професор кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Ляшенко Р. Д. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Бондарчук Н. В. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Василенко Л. П. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Савчук Т. – к.ю.н., доцент, Академія управління при Президентові Республіки Білорусь, Білорусь (за згодою); İdris Tuna – ph. D. Candidate of Modern Turkish History Department at İstanbul University (за згодою); Бучинська А. Й. – к.ю.н., доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Костенко С. О. – к.ю.н., ст. викладач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Прокопенко І. П. – к.і.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Гордійчук М. В. – к.ю.н., асистент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету.

Рецензенти: Іщенко А. В. – професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, д.ю.н., професор, Заслужений юрист України;

Німко О. Б. – доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету., к.ю.н., доцент.

С 91 **Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі :** Зб. наук. ст. за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 19 квітня 2018 р.) / Жит. нац. агроекологічний ун-т. — Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2018. — 556 с.

ISBN 978-617-7703-

У збірнику наукових статей розглядаються сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі, які обговорювалися на VI Міжнародній науково-практичній конференції в м. Житомирі 19 квітня 2018 року.

УДК 34(08)

ББК 67

Грицик С. В. Гарантійні виплати при переїзді працівників на роботу в інші місцевість.	190
Коваленко К. Я. Правове регулювання соціальних відпусток: зарубіжний досвід	192
Коломієць А. М. Компенсаційні виплати працівникам при переїзді на роботу в іншу місцевість	195
Магалецький А. Гарантії для працівників на час здійснення державних обов'язків	197
Цимбалюк К. П. Проблеми забезпечення гендерної рівності при реалізації громадянами права на працю	199
Ястреб М. М. Історико-правовий аналіз розвитку законодавства про гарантійні виплати (1922-1970рр.)	201
Нишпал І. В. Шляхи європеїзації українського права	204
Талавер М. О. Касты в Індії та утвердження прав людини в світі	207
Мельниченко А. С. Загальна характеристика латиноамериканської правової системи	209
Чугаєвська Н. В. Правове регулювання отримання вищої освіти українськими громадянами в Україні та Польщі	211
Щупак М. А. Основні властивості правової системи Австралії	214
Дерманська О. В. Українське та міжнародне законодавство про статус біженців	216
Сіончук В. В. Шлюбно-сімейні відносини у Радянській Україні періоду I та II Кодифікації	219
Савченко О. В. Роль реформ Лікурга в побудові античної держави Спарти	222

Грицик С. В.

Магістрантка 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Гарантійні виплати при переїзді працівників на роботу в інші місцевість

Проголошення України правовою соціальною державою та визнання людини її прав і свобод найвищою цінністю висувають особливі вимоги до сутності гарантійних виплат. Застарілість нормативного матеріалу в галузі трудового права і, зокрема щодо гарантій та компенсацій працівникам, істотно погіршує економічну і правову захищеність працівника в державі, створює юридичні колізії, суперечності у тлумаченні норм, спори у їх практичному застосуванні.

Мета статті полягає у всебічному науковому аналізі, розкриття сутності та змісту гарантійних виплат при переїзді працівників у іншу місцевість, виявлення недоліків нормативного регулювання відносин, що виникають між роботодавцями і працівниками у зв'язку з переїздом.

Питання надання гарантійних виплат працівникам при переїзді їх на роботу в іншу місцевість досліджувалося такими науковцями Рудницька О. П., Островерх А. М., Сонін Є. О., Гончарова Г. С., Ротань В. Г., Хуторян Н. М. та інші.

Важливе місце у здійсненні трудових правовідносин займають питання переїзду працівників на роботу в іншу місцевість, що пов'язано з такими юридичними фактами як переведення, прийняття та направлення працівників і, зокрема, наданням останнім гарантійних виплат. Гарантійні виплати повинні зберігати працівнику його рівень життя коли він відволікається від роботи для здійснення невиробничих обов'язків у передбачених законом випадках. Вони виплачуються подібно до заробітної плати, але не за результат праці. Одним із таких випадків може бути переведення на роботу в іншу місцевість. Переведення – це таке переміщення працівника, при якому змінюється виконувана робота (спеціальність, кваліфікація чи посада), підприємство (установа, організація) або місцевість, де працівник раніше працював.

Частиною 1 статті 120 КЗпП України встановлено, що працівники мають право на відшкодування витрат та одержання інших компенсацій у зв'язку з переведенням, прийняттям або направленням на роботу в іншу місцевість [1]. Питання надання гарантійних виплат при переведенні, направленні та прийнятті працівників на роботу в інші місцевості більш детально врегульовано Постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 року №255 «Про гарантії та компенсації при переїзді на роботу в іншу місцевість.» Постанова визначає поняття іншої місцевості – це інший населений пункт [4].

Роботодавець оплачує вартість проїзду працівника і членів його сім'ї, який переїжджає, крім випадків коли надається службовий автомобіль. Працівник отримує кошти на перевезення майна, але не більше 500 кілограмів на самого працівника та 150 кілограмів на кожного члена сім'ї, який переїжджає. Здійснює гарантійну виплату в розмірі заробітної плати за шість днів, що призначаються для збирання в дорогу і влаштування на новому місці проживання (виходячи з

тарифної ставки, окладу за новим місцем роботи), а також за час перебування в дорозі на кожного члена сім'ї виплачується допомога у розмірі 25% одноразової допомоги самого працівника. До членів сім'ї належать чоловік, дружина, діти та батьки, які перебувають на їх утриманні та проживають разом [4].

Юридичні факти, що є підставою для переїзду працівника, визначені у частині першій статті 120 КЗпП України. Такими фактами є переведення працівника, його прийняття або направлення на роботу в іншу місцевість. З цими підставами пов'язується і коло гарантійних виплат, що здійснюються на користь працівників, які переїжджають. Першим юридичним фактом є переведення на роботу в іншу місцевість [2]. За нормами статті 32 КЗпП України переведення на іншу постійну роботу (на інше підприємство) в іншу місцевість допускається тільки за згодою працівника. Працівники, які переїжджають на роботу в іншу місцевість разом із підприємством так і на інше підприємство має однакове коло гарантійних виплат [4]. Наступним юридичним фактом, що є підставою для надання працівникам, які переїжджають, гарантійних виплат, є їх прийняття на роботу в іншу місцевість (частина 3 статті 120 КЗпП України). Обов'язковою умовою такого прийняття на роботу, що пов'язане з переїздом, є попередня домовленість сторін трудових правовідносин. Норма частини 3 статті 120 КЗпП України має відсильний характер і встановлює, що працівникам, які переїжджають у зв'язку з прийняттям їх (за попередньою домовленістю) на роботу в іншу місцевість, надаються виплати, що визначені у частині 2 статті 120 КЗпП України [4]. Це, зокрема стосується питання надання вказаній категорії працівників гарантійної виплати у вигляді заробітної плати. Що стосується надання одноразової допомоги працівникам, які приймаються на роботу в іншу місцевість та у цьому випадку вона може виплачуватись за погодженням сторін [2].

Відповідно до частини 4 статті 120 КЗпП надання гарантійних виплат особам при переїзді їх в іншу місцевість у зв'язку з направленням на роботу в порядку розподілу після закінчення навчального закладу, аспірантури, клінічної ординатури або у порядку організованого набору встановлюється законодавством [1]. Тому третім юридичним фактом, що є підставою для отримання працівниками, які переїжджають, гарантійних виплат є їх направлення на роботу в іншу місцевість [2]. Так, пунктом 2 Постанови передбачено, що у разі переїзду осіб в іншу місцевість у зв'язку з направленням їх на роботу в порядку розподілу після закінчення навчального закладу, аспірантури, клінічної ординатури або в порядку організованого набору виплачуються суми компенсації і надаються гарантії у порядку, визначеному пунктом 1 Постанови. Особам, які закінчили навчальні заклади, аспірантуру, клінічну ординатуру і направлені на роботу в порядку розподілу за місцем знаходження навчального закладу (аспірантури, клінічної ординатури), де вони навчались, одноразова допомога виплачується, якщо вони до навчання постійно проживали в іншій місцевості. Тобто, обов'язковим фактом, що є підставою виплати на користь таких осіб одноразової допомоги, є їх проживання у іншій місцевості від місця знаходження підприємства, куди вони направлені [4]. Правове значення направлення на відповідне підприємство молодого спеціаліста полягає у тому, що роботодавець зобов'язаний укласти з ним трудовий договір, а молодий спеціаліст зобов'язаний пропрацювати за направленням не менше трьох років. Указом Президента України «Про заходи щодо реформування системи підготовки спеціалістів та

працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» передбачено направлення молодих спеціалістів на роботу. Положення цього Указу поширюється тільки на осіб, які навчаються за рахунок державного бюджету і уклали відповідні угоди незалежно від часу вступу на навчання.

Отже, гарантійні виплати є своєрідним захистом матеріальних інтересів працівників в період коли він не працював і не міг отримувати заробітну плату не з власної вини. Гарантійні виплати не є винагородою за працю тому що вони не співвідносяться із кількістю та якістю виконуваної роботи. Відсутність у чинному законодавстві відповідного розмежування гарантійних і компенсаційних виплат породжує невизначеність у виборі правомірних дій з боку сторін трудового договору і як наслідок призводить до трудових спорів.

Список використаних джерел:

1. Трудовий кодекс України: Текст законопроекту № 322-08, до другого читання [Електронний ресурс] : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Рудницька О. П. Проблеми правового регулювання гарантійних виплат при переїзді працівників на роботу в іншу місцевість / О.П. Рудницька // Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. – 2009. – Вип. 43. – С. 278-284.
3. Сонін О.Є. Компенсації за трудовим правом України: дис...канд. юрид. наук: 12.00.05 / Олег Євгенович Сонін. – Х., 2003. – С. 87- 116
4. Про гарантії та компенсації при переїзді на роботу в іншу місцевість. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 року №255 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 1998. – №9. – Ст. 351. – (Збірник нормативно-правових актів України).
5. Островерх А. М. До питання щодо гарантійних виплат // Форум права. – 2008. – №2. – С. 381-386 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/User/Desktop/FP_index.htm_2008_2_52.pdf.

Коваленко К. Я.

Магістрантка 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Правове регулювання соціальних відпусток: зарубіжний досвід

На сьогодні Україна перебуває в стані реформування трудового законодавства, тому вивчення зарубіжного законодавчого досвіду правового регулювання трудових відносин має важливе значення. Зокрема, актуальним є порівняння досвіду правового регулювання соціальних відпусток в провідних країнах світу та України.

Серед авторів, які зверталися до вивчення окремих аспектів цієї тематики та зробили певний внесок в її розробку, необхідно відзначити таких дослідників як О. В. Кайлова.